

Södertälje kommun
sodertalje.kommun@sodertalje.se

2020-07-08

1 (7)

Dnr-2018:10842

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete
med jämställdhet vid Hovsjöskolan i Södertälje
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Hovsjöskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 13 december 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Hovsjöskolan senast den 13 maj 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Södertälje kommun har inkommit med en sådan redovisning den 12 maj 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?

Utvecklingsområde: Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från identifierade behov. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att fortlöpande kartlägga och följa upp jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö utifrån jämställdhetsaspekter kopplade till värdegrundsfrågor och trygghet i bred bemärkelse. Det kan exempelvis vara att ta reda på hur jämställdhet förmedlas och gestaltas i undervisningen och i elevernas skolmiljö för elevers trygghet. Därefter behöver rektorn göra en analys av det som framkommer i kartläggningen och i uppföljningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Utvecklingsområde: Rektor lärare och skolpersonal behöver arbeta aktivt för att elever ska ges en jämställd och trygg skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att

rektorn ser till att alla utrymmen i skolans miljö är tillgängliga och trygga för alla elever oavsett könstillhörighet och att det finns personal som kan reagera och ingripa när språkbruk och beteenden strider mot värdegrunden.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att främja en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen reflekterar och diskuterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och i elevernas bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trivsel på skolan. I detta ingår att rektorn ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från identifierade behov. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation och synliggöras i de ordinarie arbetsprocesserna kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att fortlöpande kartlägga och följa upp jämställdhetsområden med koppling till en trygg skolmiljö utifrån jämställdhetsaspekter kopplade till värdegrundsfrågor och trygghet i bred bemärkelse. Det kan exempelvis vara att ta reda på hur jämställdhet förmedlas och gestaltas i undervisningen och i elevernas skolmiljö för elevers trygghet. Därefter behöver rektorn göra en analys av det som framkommer i kartläggningen och i uppföljningen besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Av huvudmannens redovisning framgår att flera åtgärder har vidtagits. I redovisningen beskrivs bland annat att rektor har beslutat om en extra fördjupning och kartläggning av jämställdhetsarbetet genom en elevenkät, att svaren har följts upp och analyserat och att detta arbete ligger som grund för det fortsatta arbetet med jämställdhet. Det framgår också att rektor utifrån detta arbete har genomfört utbildningsinsatser för personal, samt att jämställdhet har synliggjorts i ordinarie arbetsprocesser genom att en plan tagits fram för jämställdhetsarbetet, där det framgår hur det ska genomsyra exempelvis undervisning, trygghetsfrågor, värdegrundsarbete och elevresultat. Huvudmannen beskriver att verksamhetens kvalitet har utvecklats på så sätt att personalen har ökat sin medvetenhet om sitt eget förhållningssätt kring kön och jämställdhet och att arbetets kontinuitet har förtydligats av rektor. Vidare framgår att en gemensam start av höstterminen har planerats in där särskilt fokus riktas mot jämställdhetsfrågor, samt att rektor planerar för ett fortsatt arbete med kartläggning, analys och uppföljning liksom fortsatt kompetensutveckling för personalen i frågor om normer och värderingar.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Bedömningen var att utvecklingsområden behövde inledas inom följande:

- Rektor lärare och skolpersonal behöver arbeta aktivt för att elever ska ges en jämställd och trygg skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att rektorn ser till att alla utrymmen i skolans miljö är tillgängliga och trygga för alla elever oavsett könstillhörighet och att det finns personal som kan reagera och ingripa när språkbruk och beteenden strider mot värdegrunden.
- Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att främja en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen reflekterar och diskuterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och i elevernas bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trivsel på skolan. I detta ingår att rektorn ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Huvudmannen redovisar gemensamma åtgärder för dessa båda utvecklingsområden. Av huvudmannens redovisning framgår att flera åtgärder vidtagits, däribland utbildning av trivselledare som erbjuder aktiviteter utanför undervisningen, översyn av schema för rastvärdar, uppföljning av språkbruk i arbetslagen och riktade insatser för

elever som bryter mot värdegrunden. Vidare framgår att rektor har organiserat fortbildning för skolpersonal vid flera tillfällen, där personalen har fått diskutera normer och förväntningar gällande kön. Huvudmannen anger att verksamhetens kvalitet har utvecklats på så sätt att personalen har ökat sin medvetenhet om sitt eget förhållningssätt till kön och jämställdhet och att personal reagerar och ingriper mot beteenden och språkbruk som strider mot värdegrunden. Det framgår också att skolenkäten i årskurs 9 visade goda resultat vad gäller frågor som relaterar till bland annat jämställdhet. På sikt anges att arbetat bland annat kommer att ge effekter i form av ett förbättrat jämställdhetsarbete som ger en trygg och jämställd skola utifrån trivselledarnas arbete, elevernas trygghetsråd, uppföljning i årshjul utifrån "Plan mot kränkande behandling" och skolpersonalens kontinuerliga arbete för en jämställd skola. Huvudmannen anger också att fortsatt kompetensutveckling kommer att ske, liksom en kontinuerlig uppföljning av det påbörjade arbetet för personalen gällande normer och värderingar, med inriktning på en jämställd skola.

På Skolinspektionens vägnar

Cecilia Kjellman
Beslutsfattare

Anna Johansson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Gransknings-rapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstalldhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag

